

DĚTI ANTONÍNA KALINY

Příběh českého vězně, jehož odvaha
překonala sílu smrti

STANISLAV MOTL

Rybka Publishers

Copyright © Stanislav Motl, 2013
Copyright © Rybka Publishers, 2013
ISBN 978-80-87067-31-4

MÍSTO ÚVODU

Se jménem Antonína Kaliny jsem se prvně setkal v polovině devadesátých let minulého století. Bylo to v Izraeli. Tehdy jsem se – při debatě s několika historiky – dozvěděl o tomto českém politickém vězni koncentračního tábora Buchenwald, který měl zachránit před smrtí stovky malých vězňů.

Bylo to, alespoň pro mě, něco neuvěřitelného. Vůbec jsem nechápal, v době, kdy u nás příběh Oskara Schindlera zaplňoval přední stránky novin, že se o Kalinovi v České republice vůbec neví.

Po návratu do Prahy jsem postupně vyhledal několik bývalých buchenwaldských vězňů. Poměrně dobře si Kalinu pamatoval někdejší vězeň Buchenwaldu a spisovatel literatury faktu Miloslav Moulis.

Věděl rovněž o velké záchranné akci, kdy na sklonku války byly v Buchenwaldu – díky vězeňské solidaritě – zachráněny stovky dětí. Děti určených jinak na pochod smrti. Ovšem větší podrobnosti Miloslav Moulis ani další mnou oslovení bývalí vězni neznali.

Pak se mi podařilo dostat do rukou část písemných vzpomínek někdejšího vězně z Kalinova bloku č. 66 Roberta Büchlera. Tento významný izraelský historik, archivář a spisovatel, rodák ze slovenských Topoľčan, se příběhem dětí z Kalinova bloku začal zabývat vůbec jako první. Brzy po skončení války.

Ještě předtím jsem však ve Spojených státech amerických objevil knihu *Rescuers – Zachránci*. Vyšla v roce 1992. Napsaly ji Gay Blocková a Malka Druckerová. Jedna kapitola je věnována právě Antonínu Kalinovi. Obě dámy ho totiž v roce 1988 navštívily v Praze a měly možnost s ním hovořit.

Zlom pak, v tom dobrém smyslu slova, pro mě nastal v roce 1999. To když v *Terezínských studiích a dokumentech* vyšla část obsáhlého rozhovoru Anny Hyndrákové s MUDr. Jindřichem Flusserem – bývalým vězněm několika koncentračních táborů včetně Buchenwaldu. Pan doktor Flusser byl jedním z nejbližších přátel Antonína Kaliny. A co víc – výrazně se podílel na Kalinově záchranné akci. Na otázku

Anny Hyndrákové, kdo že to ten Kalina vlastně byl, MUDr. Jindřich Flusser odpověděl:

„Český komunista. Vězeň od roku 1939. Jediný opravdový chlap, na kterého jsem si v životě sáhl.“

Později jsem se, díky ochotě vedení Židovského muzea v Praze, zejména pak dr. Michala Frankla a Pavly Neuner, dostal ke kompletnímu přepisu rozhovoru Anny Hyndrákové s dnes již zemřelým panem doktorem Flusserelem.

V roce 2009, to když jsem psal knihu *Oběti a jejich vrazi*, jsem část jedné kapitoly věnoval právě Antonínu Kalinovi.

Stále to však bylo, alespoň z mého pohledu, málo.

V roce 2012 natočil americký producent Steve Moskovic (byl rovněž hlavním kameramanem filmu; autorem scénáře a režisérem byl Rob Cohen) dokumentární film *Kinderblock 66 – Návrat do Buchenwaldu*. Je to vlastně příběh čtyř Kalinových dětí – Naftali Ďuro Fürsta, Pavla Kohna, Izraela-Laszlo Lazara a Alexe Moskovice.

Ve filmu se několikrát hovoří také o Antonínu Kalinovi. S velkým respektem se o něm zmiňuje například americký historik, profesor Kenneth Waltzer.

Řadu cenných vzpomínek na Antonína Kalinu, na jeho odvahu, kterou v Buchenwaldu každodenně projevoval, mi svěřil již zmíněný Naftali Ďuro Fürst. Rozhovor s ním patřil k těm nejvzácnějším okamžikům, jež jsem při psaní této knihy mohl prožít...

Nicméně o tom, kdo Kalina opravdu byl, jak žil před válkou, jak po válce – se už z pochopitelných důvodů od těchto lidí ani ze vzpomínaného snímku nedozvíme.

Film má však jednu velkou zásluhu. V Památníku hrdinů a obětí holokaustu Jad Vašem v Jeruzalémě začali konečně, více než dvacet let po Kalinově smrti, projednávat možnost zařadit tohoto bývalého českého politického vězně mezi Spravedlivé mezi národy...

Zmíněný termín (v hebrejštině Chasid Umot ha-Olam) je výrazem ocenění lidem nežidovského původu, kteří v době německého nacismu přispěli k záchraně Židů.

Tento titul uděluje Komise pro rozpoznávání Spravedlivých, která byla založena v roce 1963. Řídí se přísnými kritérii. Důležitou roli zde

Prof. Kenneth Waltzer je americký historik a pedagog. Také ředitel židovských studií na Michiganské státní univerzitě. Řadu let se zabývá výzkumem dětských vězňů v koncentračním táboře Buchenwald.

hrají informace od konkrétních svědků, historický výzkum a rovněž veřejné diskuse...

Pak přišlo jaro 2013. A já byl osloven Dagmar Juráňovou, která se podílí na přípravě festivalu židovské kultury Šamajim. Tento festival se každoročně odehrává v Třebíči, v městě, kde před druhou světovou válkou žila velká židovská komunita. Paní Juráňová mě poprosila, abych zde vystoupil s přednáškou na téma třebíčský rodák Antonín Kalina – zachránce židovských dětí.

Organizátoři festivalu, včetně ředitelky Městského kulturního střediska v Třebíči Jaroslavy Hanáčkové, věděli jednak o mé knize *Oběti a jejich vrazi*, kde o Antonínu Kalinovi píši. Pamatovali si rovněž mé předchozí vystoupení na této akci, kde jsem se o Antonínu Kalinovi zmiňoval.

Přiznám se ale, že se mi do Třebíče tentokrát nechtělo. Knihu o Antonínu Kalinovi jsem zdaleka ještě neměl hotovou. A pak mě napadlo: Co když v Třebíči žijí ještě Kalinovi příbuzní, dozví se o chystané akci

a přijdou na přednášku? Mohli by mi pomoci. Stále jsem totiž neměl dost dobře zmapované Kalinovo dětství a mládí, které prožil právě v Třebíči.

Dodatečně se tedy organizátorům festivalu židovské kultury Šamajim omlouvám. Přiznávám, že mou hlavní motivací, abych se přehlídky Šamajim zúčastnil, tentokrát bylo – najít někoho z Kalinovy rodiny.

Štěstí mi přálo. Ještě před svým vystoupením jsem měl možnost seznámit se se synovci Antonína Kaliny. Petrem Kalinou a Jaromírem Slavíkem.

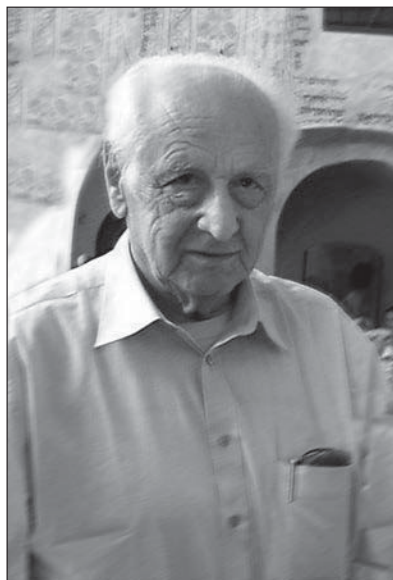
V mém dalším třebíčském pátrání mi významně pomáhal také redaktor *Třebíčského zpravodaje* František Jůza. Rovněž badatel a publicista Josef Kropáč.

Moc pro mě znamenalo i setkání s členy rodiny MUDr. Jindřicha Flussera. S jeho manželkou Jitkou, syny Michalem a Jindřichem. Také s dcerou MUDr. Flussera Olgou Kysilkovou. A rovněž pak s její dcerou Olgou Neřoldovou. Ta totiž, společně s dalšími příbuznými – Blankou Flussarovou a Zorou Flussarovou, připravila k vydání knihu *Život na úvěr*. Tvoří ji písemné vzpomínky MUDr. Jindřicha Flussera.

Toto pozoruhodné dílo vyšlo soukromým nákladem.

Rodina Jindřicha Flussera rovněž uchovala část pozůstalosti Antonína Kaliny.

A pak ještě musím jmenovat badatele Petra Rusnáka. S jeho pomocí jsem zjistil nejenom místo posledního odpočinku Antonína Kaliny, ale podařilo se mi také získat dva dokumenty, týkající se Kalinovy poválečné činnosti...

Festival židovské kultury Šamajim (hebrejsky Nebesa) má v Třebíči mnohaletou tradici. První ročníky se odehrávaly pod záštitou spisovatele Arnošta Lustiga.

Poválečné snímky MUDr. Jindřicha Flussera a Antonína Kaliny. Jejich přátelství bylo neobyčejné. Prověřené roky v pekle... Přátelství, které rozdělila teprve až Smrt.

Plynuly dny, týdny, měsíce. Stránky budoucí knihy přibývaly a před mýma očima vyvstávala pozoruhodná postava muže, který si – jak si alespoň myslím – do konce svého života vůbec neuvědomoval, jaké mimořádné hrdinství v době druhé světové války vykonal.

Zřejmě si to ale ani uvědomit nechtěl. Vše, co tehdy udělal, považoval za svou povinnost, za něco zcela samozřejmého.

Byl už takový. Poctivý, přímý, nezištný. Ani černý, ani bílý.

Patřil mezi lidi, kteří do všech důsledků naplňují – v dnešním čím dál sobečtějším a bezohlednějším světě – dávno již zapomenutá slova humanisty, velkého doktora z Lambaréne Alberta Schweitzera:

„Pokud se rozhodneš někomu pomoci, třeba i za cenu toho, že ti půjde o existenci, o život, neočekávej žádnou odměnu, natož vděčnost. Musí ti stačit pocit, že jsi udělal správnou věc. A že jsi to udělal proto, že jsi chtěl. Protože jsi nemohl jinak.“

ŽIVÉ ZA MRTVÉ

Jak „vymazat“ člověka? – Pomoc spojeneckých letců – Strach belgických studentů – Kalina „pohřbívá“ ohrožené vězně – Setkání po letech a „hobl“ pro bývalého českého „štubana“

Politici vězňové, kteří získali táborové funkce, žili, jak už bylo uvedeno, mezi dvěma ohni. Museli být nanejvýše opatrní, taktičtí, museli si mezi ostatními vězni získat potřebnou autoritu.

Jak uvádějí Miloslav Moulis a Roman Cílek v knize *Zapomeňte, že jste byli lidmi...*, „kdo by chtěl postavení zneužít pro sebe, vylučoval se často z kolektivu, někdy se i musel se svým postavením rozloučit. Právomoc těchto lidí měla ovšem své meze. Když vedení tábora nařídilo (pokud to nebylo, jak se dozvíme, těsně před osvobozením Buchenwaldu – pozn. aut.), že musí odejít transport o velikosti jednoho či dvou tisíc mužů, takový transport odejít musel – a nikdo tomu nedo-

*Vybombardované provozy
závodu Gustloff. Nálet
spojeneckých letců na
pracovní provozy koncent-
račního tábora Buchenwald
způsobil sice mezi vězni
značné ztráty, na druhou
stranu však mohla začít
akce – Živě za mrtvé...*

kázal zabránit. Když byl někdo jmenovitě určen k likvidaci, obvykle tomuto ortelu neunikl – s občasnou výjimkou, že skupina nejodvážnějších spoluvězňů tajně podstrčila esesákům mrtvolu toho, kdo právě zemřel.“

Dne 24. srpna 1944 v poledne podnikli spojenci letci zdrcující nálet na Buchenwald. Bomby zničily i některé zbrojní závody patřící ke koncentračnímu táboru. Vězně, kteří chtěli prchat do bezpečí, esesmani nemilosrdně stříleli. O život tenkrát přišlo 364 vězňů.

Co však bylo důležité – bombardováním nebyly zlikvidovány pouze zbrojní výrobny, ale také důležité kancelářské objekty. Týkalo se to i politického oddělení, kde byly uloženy osobní spisy vězňů.

Tohle byl jeden z rozhodujících momentů i pro vězně Antonína Kalinu. Bombardování mělo přispět k tomu, aby zahájil svou záchrannou akci.

Ovšem výměnu živých za mrtvé praktikovali někteří odvážní vězni (blokovi či šhubáci) už od roku 1943. Šlo ale zatím jen o jednotlivé případy. Celá akce se odehrávala s mimořádnou opatrností.

V případě prozrazení mohla na „pachatele“ čekat – smrt.

Polský vězeň Henryk Sokolak ve zprávě, kterou sepsal v roce 1957, vysvětloval, jak k takovým záměnám docházelo. Tato záchranná akce se týkala nejvíce ohrožených vězňů. Hlavně lidí, kteří byli odsouzeni k smrti a kteří, až do vykonání trestu, byli posíláni do tábora. „Tito vězni,“ napsal Henryk Sokolak, „jejichž postava, stáří, národnost

*Mnozí z těchto mrtvých
dali šanci živým...*

i barva vlasů byla přizpůsobena mrtvým, dostali pak číslo a jméno mrtvého a jím se pak hlásili. Mrtvým to neuškodilo a živým to zachránilo život. Po výměně jména se tyto lidé okamžitě posílali na transport. Aby je nikdo z jejich spoluvězňů nepoznal.“

Podle Henryka Sokolaka počet takovýchto záměn, k nimž došlo s jeho vědomím, případně tuto záměnu udělal sám, dosáhl asi 130...

Živé za mrtvé vyměnil rovněž Antonín Kalina. Stalo se tak prvně v době, kdy byl ještě zástupcem blokového na „devětatřicítce“ a posléze přímo blokovým.

Autorkám knihy *Zachránci* Gay Blockové a Malce Druckerové vyprávěl:

„... v roce 1944, poté, co začalo bombardování, už neexistoval ústřední seznam vězňů. Například, jestliže byl některý vězeň odsouzen k smrti, bylo možné zaměnit jeho spis za někoho, kdo již byl mrtvý. Často jsme to tak dělali.“

Jistého dne mu jiný blokař řekl, že šest mladých vězňů z jeho bloku má být popraveno. Byli to belgičtí studenti. Partyzáni.

„Byla to výstraha. Tak jsem to alespoň vnímal,“ vzpomínal Antonín Kalina, „výstraha, že tyto chlapci budou možná posláni někam do plynové komory. Hned druhého dne jsem tedy tyto chlapce poslal do práce. Ale už pod jinými jmény. Připravil jsem je ovšem na to, že jejich rodiny možná dostanou zprávu o tom, že jsou mrtví. A že pro ně po válce bude třeba dost těžké získat opět ty správné papíry.“

Kalina mladým Belgičanům ještě řekl: „Až bude po válce, tak se ne-

*Na táborový
„apelplac“, který se
rozkládal před bránou,
mohlo nastoupit
nejednou až 20 000
mužů. Původně byl
plánován jednou tak
velký, ale když vypukla
válka, byl hotov teprve
z poloviny.*

hrňte rovnou za mámou. Vždyť by z toho mohla dostat smrt! Bude mít přece doma černé na bílém, že její syn zemřel v Buchenwaldu třeba na zápal plic.“

Mladí Belgičané tedy ráno – už pod cizími jmény – odjeli na práci. Do pobočného tábora v Ohrdrufu. Vládly tu sice podobně kruté podmínky jako v Buchenwaldu, ale belgickým studentům alespoň nehrozila okamžitá likvidace.

Kalina však dobře věděl, že vyhráno ještě zdaleka nemá.

Uplynul týden. A pak Kalina uslyší z oficiálního táborového rozhlasu zprávu o tom, že vzpomínání Belgičané se mají okamžitě dostavit k bráně.

Výzva je opakována ještě dvakrát.

Samozřejmě že k bráně nikdo nepřišel.

V té době si Kalinu předvolává raportführer. Esesman mu šermuje pistolí před obličejem a v jednom kuse řve. Dokola opakuje, že chce vědět, kam ti podělaní Belgičané vlastně zmizeli.

Kalina esesmanovi nevzrušeně řekl: „No, u mě ale opravdu nejsou.“
„Cože? Nekecej mi tu nesmysly!“

Kalina hraje dál svou hru: „Říkám vám, pane veliteli, že u mě opravdu nejsou. Já odpovídám za transportní blok a tady se lidé mění každým dnem. Vždyť jenom na mém bloku umírá každý den dvacet lidí. Já přece svůj blok znám. Když ale myslíte, tak se tam podívám znova. Dejte mi jejich čísla a já se podívám do svých seznamů, abych zjistil, co se s těmi lidmi stalo...“

Kalina pak, s předstíranou horlivostí, běží zpátky na svůj blok. Jak později vzpomínal, pro každého z ohrožených Belgičanů vymyslel jinou příčinu smrti. U jednoho to byl zápal plic, u druhého například tyfus...

Za chvíli je Kalina, s přehorlivým výrazem v tváři, zpět. Pod paží má knihu věžňů. Velitel se do ní podíval. Vidí černé na bílém, že pohřšování belgičtí vězni opravdu zemřeli. Hned v noci po svém příjezdu do Buchenwaldu.

Esesman zbrunátní. A opět začne řvát. Že je to všechno podvod a že on tedy na to nikdy neskočí. A Kalina si to pěkně vypije, protože do tábora přece přišel dálnopisem z Berlína rozkaz, že všichni ti Belgičané mají být pověšeni.

„Jakýpak podvod, pane raportführere?“ opáčí Kalina a snaží se tvářit co nejpříjemněji. „Opravdu zemřeli před týdnem. Můžete si to ověřit v transportu a vy, jak sám říkáte, jste ten dálnopis dostal teprve včera.“

Kalina drze pokračuje. „Nejspíš ty Belgičany cestou krmili, jak nás, když nás vezli z Dachau,“ dodal poněkud dvojsmyslně.

Esesman na něho vykulí oči, div že mu nevypadnou z důlků. Pak máchne rukou: „Schon gut und hau ab.“

Antonín Kalina, když po letech na tuto událost vzpomínal, ještě řekl: „To, že náš vězeňský dálnopis je rychlejší než jejich, jsem mu už samozřejmě nepověděl...“

Příběh měl své pokračování. V roce 1948 jel Antonín Kalina na oslavu třetího výročí osvobození koncentračního tábora Buchenwald. „Někdo mi tam řekl, že mě hledají nějakí Belgičané. A pak jsem je uviděl. Pět chlapců, nyní už mužů. Byli to oni! Hned mě popadli a vyházeli mne do vzduchu, až mi skoro zlomili žebra,“ vyprávěl Antonín Kalina s úsměvem.

Obsah

MALÁ LETNÍ VZPOMÍNKA	5
MÍSTO ÚVODU	8
JMÉNO JAKO CEJCH – Kořeny Antonína Kaliny – Vzpomínání nad fotografiemi – Druhý z dvanácti dětí – Chudoba cti netratí – Politizující švec – Univerzita Života.	13
REBEL – Zrání – První poválečná krize – Vyhazov starosty Klimenta z radnice – Přichází Tomáš Baťa – Švec Baťa přemlouvá ševce Kalinu	20
PŘÍBĚH TOMÁŠE BATI – Nesmiřitelní, a přece si vzájemně podobní – Těžké začátky ve Zlíně – Podnikatel i nádeník – V ohrožení života – Co přinesla první světová válka? – Světová hospodářská krize a Baťova šťastná hvězda.	27
POULIČNÍ VÁLKY V TŘEBÍČI – Pranice v hospodě U Číhalů – Zmlácený pan Pik – Jak se zbavit drzého Kaliny? – Dluh Třebíče stoupá – Náměstí a ulice do dražby – Baťa bojuje s komunisty – Kalinovy první zkušenosti z kriminálu.	32
DO ILEGALITY – Osudný Mnichov – Pláč vyslance Vojtěcha Mastného – Poslanci u prezidenta – Odvážná řeč dr. Ladislava Rašína – Češi prchají z pohraničí – Kalina pod policejním dohledem – Kontakty české policie a německého gestapa	42
MEDIK ZE STARÉHO MĚSTA – Kořeny Jindřicha Flussera – Vliv české i německé kultury – Cesta do Paříže – Noc dlouhých nožů – Rozzuřený foxteriér a vyplašený esesman	49
ADOLF HITLER V PRAZE – Co okupaci předcházelo – Nejdleší noc dr. Emila Háchy – Kancléřova triumfální cesta – Na hradě českých králů – Ukradené „suvenýry“ pro führera – Německá invaze v pražských cukrárnách – Okupanti posedlí šlehačkou.	53
AKCE „GITTER“ – První hromadné zatýkání – Antonín Kalina na seznamu nepřátel Říše – Do vězení v modrákách a v ševcovské zástěře – První štace: Špilberk – Svědectví policejních dokumentů.	63

- NA ŘADĚ JSOU ŽIDÉ – Ve znamení norimberských zákonů – Lidé druhé kategorie – Diskriminace Židů ještě před příchodem nacistů – Kdo uchvátí židovský majetek? – Jiří Orten a jeho Zákazy 67
- DACHAU – Na počátku byl požár Říšského sněmu – Schutzhaft neboli ochranná vazba – Hysterický záchvat Hermanna Göringa – Heinrich Himmler se chvástá na tiskové konferenci – Lágr v močále 75
- INCIDENT – Kalinův první den v Dachau – Židle hozená po českých věznicích – Komunistka proti komunistovi – Z nepřítele celoživotní přítel – Bývalý psychiatrický pacient pánem nad osudy vězňů – Čas Eickových smrtihlavů 82
- VŠEDNÍ DNY V TÁBOŘE – Svědectví Stanislava Zámečnicka – Řvát, mlátit a šokovat – Denní režim – Označení – Představení pro esesmany: ponižování duchovních – Kalina odjíždí do Buchenwaldu 86
- ZASTÁVKA NA CESTĚ DO NEZNÁMA – V terezínském ghettu – Město ve svěrací kazajce – Vzpomínka Adolfa Eichmanna – Rozsudek nad 11 miliony Židy – Kulturou a uměním proti násilí – Tisíce internovaných dětí . . 91
- SVATBA NA PŮDĚ – Jindřich Flusser v Terezíně – Dívka jménem Judita – Proměna města v koncentrační tábor – Bezmoc lékařů a zdravotníků – S Láskou navzdory 97
- NA VRCHU ETTERSBERG – Výmar Johanna Wolfganga Goetha – Vzpomínka novináře Josefa Rudolfa – Bílá kniha Buchenwaldu – Petr Zenkl i Josef Čapek – Hrdý a statečný Ferdinand Peroutka – Popis tábora – Kolektivní trest za ztrátu prasete – Dravci pro rozptýlení esesmanů 102
- O BUCHENWALDSKÉ HYMNĚ – Fotbalista a spisovatel z Čech – Sportovci s židovskou hvězdou – Libretista opery Země úsměvů – Hudební soutěž v koncentráku – Utajení vítězové – Proč Franz Lehár příteli nepomohl? 110
- OTROCI PRO NĚMECKÉ ZBROJOVKY – Byznys pro esesmany – Tajemství hory Kohnstein – Co byla Dora? – Život a smrt pod zemí – Zabetonování lidí – Šifry od mrtvých – Rakety Wernhera von Brauna 117
- BLOKAŘI A KÁPOVÉ – Hierarchie táborové samosprávy – Červení proti zeleným – Intriky, podrazy, boj na život a na smrt – Zločinci i hrdinové – Rozhovor Jorge Semprúna 121
- „ŠTUBANEM“ NA DEVĚTATŘÍCÍTCE – Kdo byl Hans Eiden? – Sadista Vogel v akci – Vězni v roli mstitelů – Noční přepad a konec „zelených“ – Ukradené zlaté zuby 129

FANATICI I DOGMATICI – Další svědectví dr. Jiřího Beneše – Různé podoby politických vězňů – Co mi řekl Miloslav Moulis – Politické školení v lágru	132
ŽIVÉ ZA MRTVÉ – Jak „vymazat“ člověka? – Pomoc spojeneckých letců – Strach belgických studentů – Kalina „pohřbívá“ ohrožené vězně – Setkání po letech a „hobl“ pro bývalého českého „štubana“	136
AUTÍČKA PRO DOZORCE Z RÝMAŘOVA – Horlivý esesman Frötsch – Obavy bývalého učitele – Drzost, nebo odvaha českého vězně? – Obrácení Ferdiše Pištory – Hračky za odměnu.	141
CESTOU HRŮZY – Jindřich Flusser v Osvětimi – Selektce a cesta do Blechhammeru – Pomocníkem lékaře – Soucit neznámé německé ženy – Rezigance ruské vězeňkyně – Z pěti tisíc vězňů přežije pouhých tři sta	143
TODESMARSCH – Evakuační transporty – Mrtví lemovali železniční tratě – Tři etapy pochodů smrti – Desetitisíce zapomenutých	149
TEN, CO ČETL FLAUBERTA – Překvapení osvětimského kápa: už žádné bití – Co byly „šonungsbloky“? – Gustave Flaubert v Buchenwaldu – První setkání s Antonínem Kalinou	152
PODZEMNÍ ARMÁDA – Mezinárodní táborový výbor – Pod vedením německých politických vězňů – Příprava na povstání – Sabotáže plzeňských škodováků – Velká záchranná akce začíná	156
INTERMEZZO.	162
MALÍ VĚZNI – Panika mezi židovskými dětmi – Chlapci z celé okupované Evropy – Na 270 malých Čechoslováků – Robert Siewert a další příběh odvahy – Záchrana zednických učňů	165
V NEVĚSTINCI – Výpověď dokumentů – První byli chlapci z Lodže – Jeden transport za druhým – Ošetřovna v nevěstinci – Prostitutky coby zdravotní sestry	170
INTERMEZZO.	172
BOTY PRO KALINOVY DĚTI – Jak sehnat dva tisíce příkrývek? – Cigarety jako platidlo – Těsné vazby mezi Čechoslováky a Němci – Juzek, nebo Gustav Schiller?	174
INTERMEZZO.	180

- SKRÝŠ POD PODLAHOU – Noční setkání českých vězňů – Jít do transportu nebo nejit? – Vzpomínky na pochod smrti – Periskop v bunkru – Vysílá ilegální táborová vysílačka – „Laskavý“ velitel Pister 184
- ESESMAN V ROLI ZACHRÁNCE – Válka nervů začíná – Zdržovat, jak to jenom půjde – Akce proti Židům – Vězeň s revolverem – Kam se ztratily Kalinovy děti? – Záchrana na poslední chvíli. 187
- ŽIVOT NA DĚTSKÉM BLOKU – Hlad a zase hlad – Vzpomínky na domov a na jídlo – Alespoň něco žvýkat ...– Jak zvládnout stovky zdecimovaných dětí? – Malý Heršl a hodná prostitutka 192
- LISTINA SMRTI – Vydíraný český vězeň – Šestačtyřicet jmen – Prohlášení Mezinárodního táborového výboru – Úkryty pro ohrožené – První záchrana doktora Petra Zenkla 195
- VĚZEŇ PETR ZENKL – Příběh bývalého primátora – Různé pohledy – Opravdu pomohli kriminální vězni? – Záchrana před smrtí jako předmět poválečného předvolebního boje – Kalinova vzpomínka na Dachau 200
- „KDO ŘEKNE, ŽE JE ŽID, TOMU PRACKY ZPŘERÁŽÍM...“ – Hra nervů pokračuje – Odvaha Hanse Eidena – Dvanáct set ohrožených dětí – Noční proslov Antonína Kaliny a jeho nová „výchovná metoda“ 206
- OPĚT RAZIE – Taktika zdržování pokračuje – Další pokusy, jak nahnat vězně do transportu – Esesmani znovu řadí – Děti v ohrožení – Chvilky hrůzy 209
- CHLAPEC S ČÍSLEM 30529 – Kdo byl Lolek? – Nahý mezi vlky – Ti nejmenší – Schovaný v pytli – Spisovatelé a nositelé Nobelovy ceny – Vzpomínka Felixe Weinberga 212
- JAK POKŘTÍT HITLERA? – Jindřich Flusser v roli „padělatele“ – V hodině dvanácté – Chladnokrevnost blokového písaře – Druhá záchrana Petra Zenkla – Svědectví Jaroslava Hutaře 219
- „VOLÁ BUCHENWALD!“ – Američané se blíží – Neúspěšné pokusy o evakuaci tábora – Vězeňská vysílačka v činnosti – Úkryt v kbelíku – Depeše pro generála Pattona – „Vydržet!“ 222
- VABANK – Na milost a nemilost esesmanům – Smutek, strach, rezignace – Zmatek u hlavní brány a zaskočený velitel – Slzy radosti – Další Kalinův zázrak 225
- PŘECE JEN VZPOURA! – Spojenci se blíží k Buchenwaldu – Sovětští zajatci v boji – Útěk Roberta Büchlera – Noc s příslibem svobody – Poslední pokus velitele Pistera – Esesmani na útěku 227

HODINA H – Příběh o květech macešky – Obsazení strážních věží – Esesmani v roli zajatců – Konečně venku, za ostatními dráty – První americký tank	231
SVĚDECTVÍ REPORTÉRŮ FYFEA A MURROWA – Vzpomínka generála Pattona – Slzy a kletby černého seržanta – Přátelé se rozcházejí – Umírání na prahu svobody – „Exkurze“ pro obyvatele Výmaru – Kolik vlastně bylo „Kalinových dětí“?	241
PŘIJÍŽDÍ BOHUSLAV EČER – Vysílá československá redakce BBC – První svědectví z osvobozeného tábora – Dárky Československého červeného kříže – Setkání lovce nacistů s brněnským starostou Spazierem – Úcta a vděk americkým osvoboditelům	248
BILANCE BOHA SMRTI – Hromadné popravy sovětských válečných zajatců – Mučení při lékařských „experimentech“ – Příchod žen do tábora – Jak ubít bezbrannou vězeňkyni – Sadista Martin Sommer – Děti mezi mrtvými	254
NÁVRAT DOMŮ – Na zámku Vaucelles – Chlapci, kteří se nedovedli smát – Kalina národním správcem a ředitelem továrny – Dopisy plné vděčnosti – Kdo byl Max a kdo byl Cal Avery? – Další osudy Felixe Jiřího Weinberga – Vzpomínky nad fotografiemi	257
LÉKAŘ JINDŘICH FLUSSER – Pomoc od pražského primátora – S medailí Jana Evangelisty Purkyně – Přátelství, které prověřil čas – Kalina ministerským úředníkem – Roky v ústraní – S vírou uhlířskou...	266
POSLEDNÍ ROKY – Dopis z New Yorku – Návrh Jindřicha Flussera – Ocenění, které přišlo pozdě – Celoživotní rváč se podrobí síle Osudu – Kamarádi odcházejí...	273
KRUH SE UZAVŘEL.	276
INTERMEZZO.	277
POST SCRIPTUM	282
BIBLIOGRAFIE	283
PRAMENY.	287
JMENNÝ REJSTŘÍK	289

DĚTI ANTONÍNA KALINY

Příběh českého vězně, jehož odvaha
překonala sílu smrti

STANISLAV MOTL

Sazba a typografie martin.tresnak@gmail.com

Vydalo nakladatelství Rybka Publishers, V Jirchářích 6, 110 00,
v Praze, na sv. Mikuláše roku 2013

www.rybkapub.cz

První vydání